

SOTSIAALMINISTEERIUM

Andmed kohalike omavalitsuste teenistuses – vajadused ja võimalused

Tervisedenduse konverents 2019, V sessioon

**Hede Sinisaar
4. juuni 2019, Tallinn**

Andmed ja analüüs – miks, kus ja kuidas?

- MIKS?

- Et otsustusprotsessid oleksid kvaliteetsed ja läbipaistvad
- Et koguda tõendusmaterjali poliitikavalikute eeliste ja puuduste kohta
- Et hinnata poliitikavalikute võimalikke tagajärgi

- KUS?

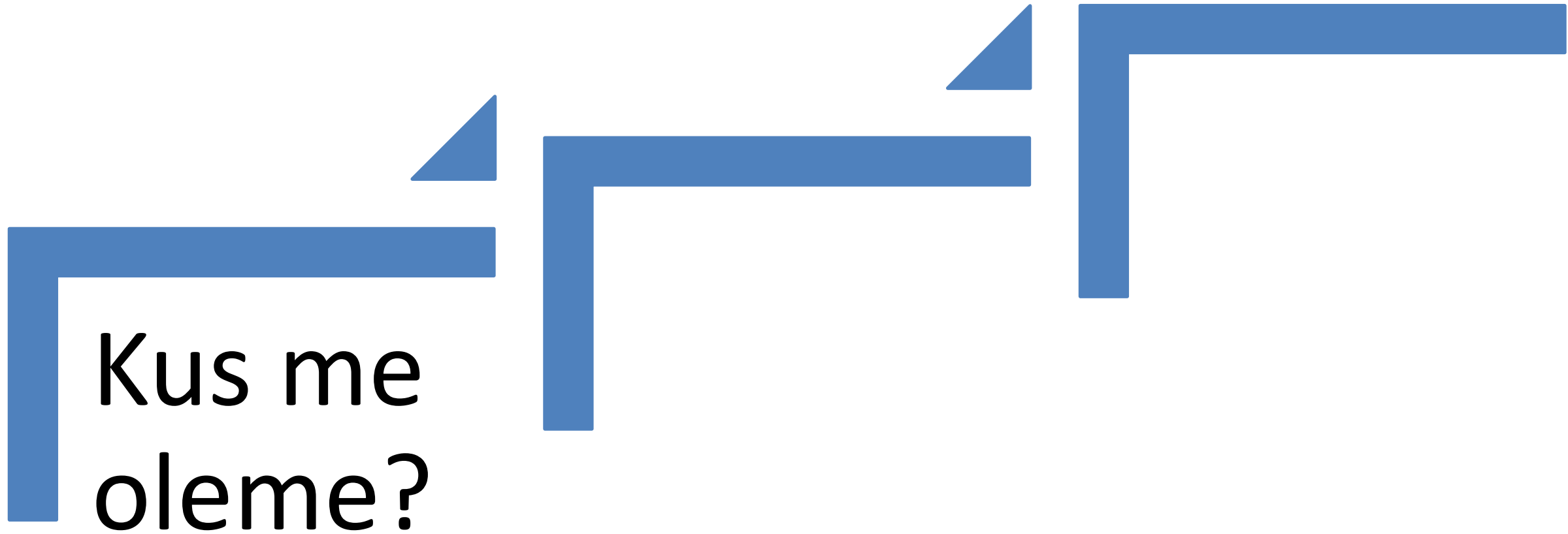
- Seaduseelnõudes/määrustes
- Arengukavades, **sh KOV tegevuste planeerimisel ja hindamisel**
- Euroopa Liidu asjades Eesti seisukohtade kujundamisel

Andmed ja analüüs – miks, kus ja kuidas?

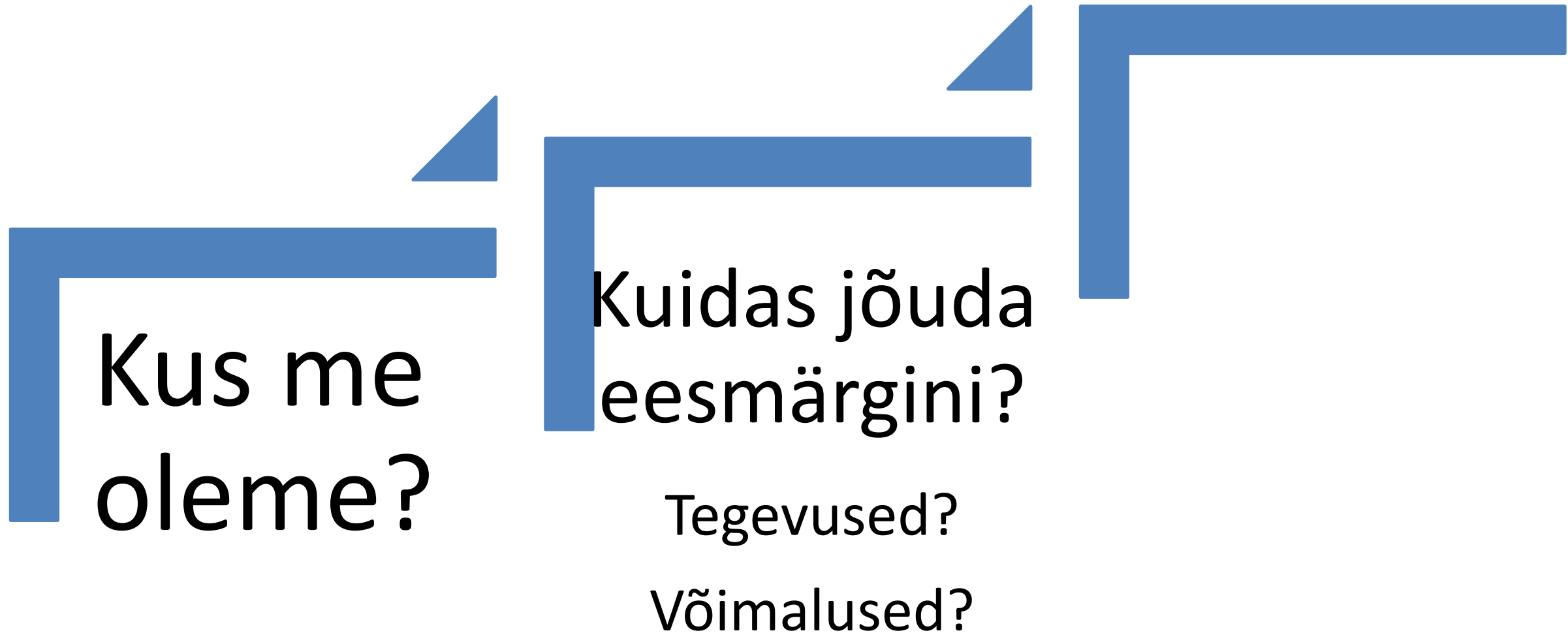
- KUIDAS?

- Probleemi (eesmärgi) ja sellega seotud sihtrühmad kindlaks määramine
- Tegevuste planeerimine, mis oleksid alternatiivid?
- Mõjude tuvastamine
 - Kas ja millist mõju omab muudatus sihtrühmadele?
- Millised mõjud on olulised?

Poliitikakujundamise protsess

Poliitikakujundamise protsess

Poliitikakujundamise protsess

Kes on
sihtrühm?

Probleemi
kirjeldamine

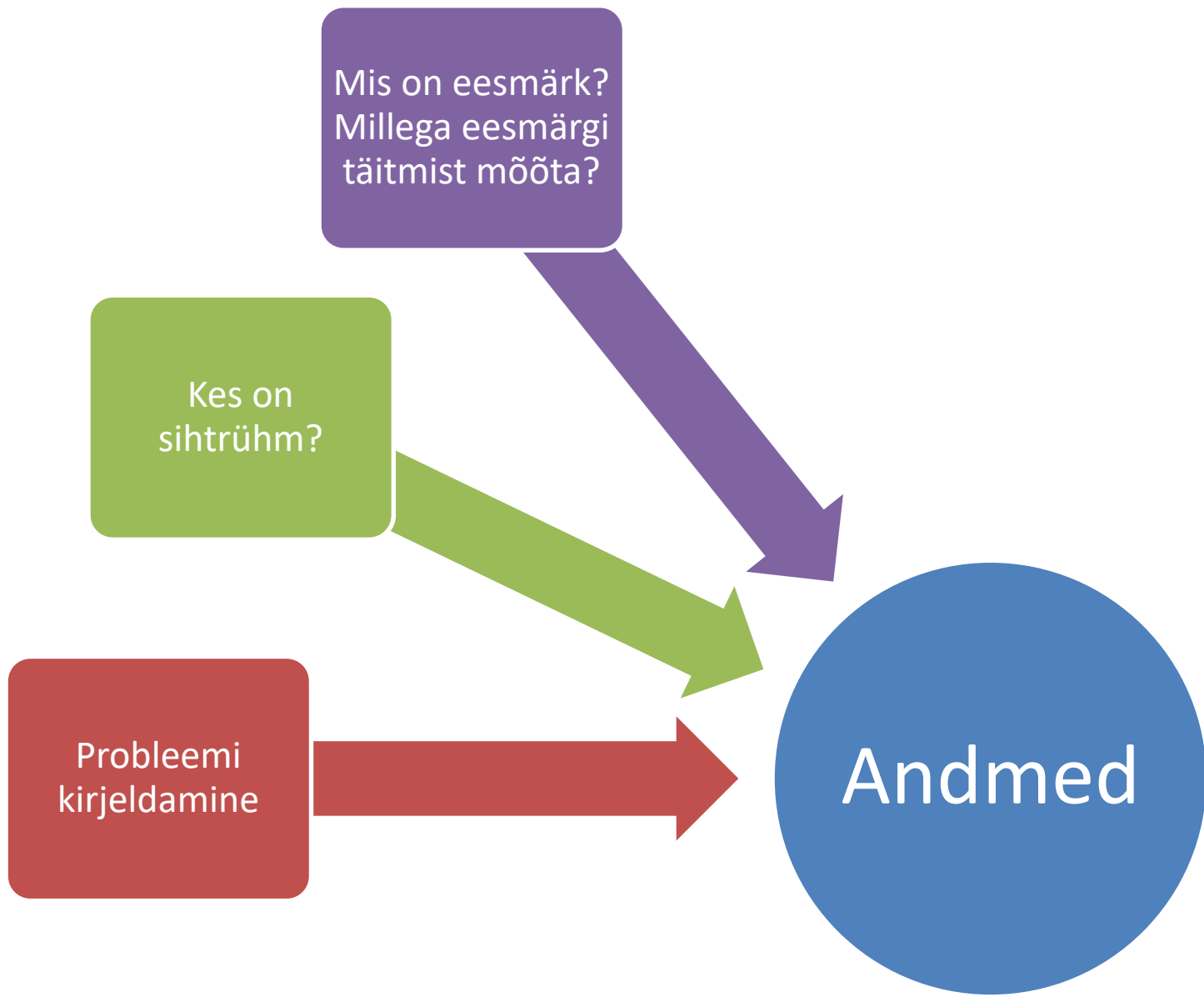
Andmed

```
graph LR; A[Kes on sihtrühm?] --> C((Andmed)); B[Probleemi kirjeldamine] --> C;
```

The diagram consists of three main elements: a green rounded rectangle at the top left containing the text 'Kes on sihtrühm?', a red rounded rectangle at the bottom left containing the text 'Probleemi kirjeldamine', and a blue circle on the right containing the text 'Andmed'. A green arrow points from the green box to the blue circle, and a red arrow points from the red box to the blue circle.

Probleemi, sihtrühma määratlemine

- Miks see on probleem?
 - Mis seda näitab? Mis on selle olemus? Mis on trendid?
 - Mis juhtub kui midagi ei tee?
 - Probleemi põhjused?
 - Kas probleemi lahendamiseks on midagi juba tehtud? Mõju?
- Probleemi ulatus?
- Keda probleem mõjutab?
 - kes sihtrühm, kelle olukorda soovime muuta?
 - kui suur on sihtrühm?

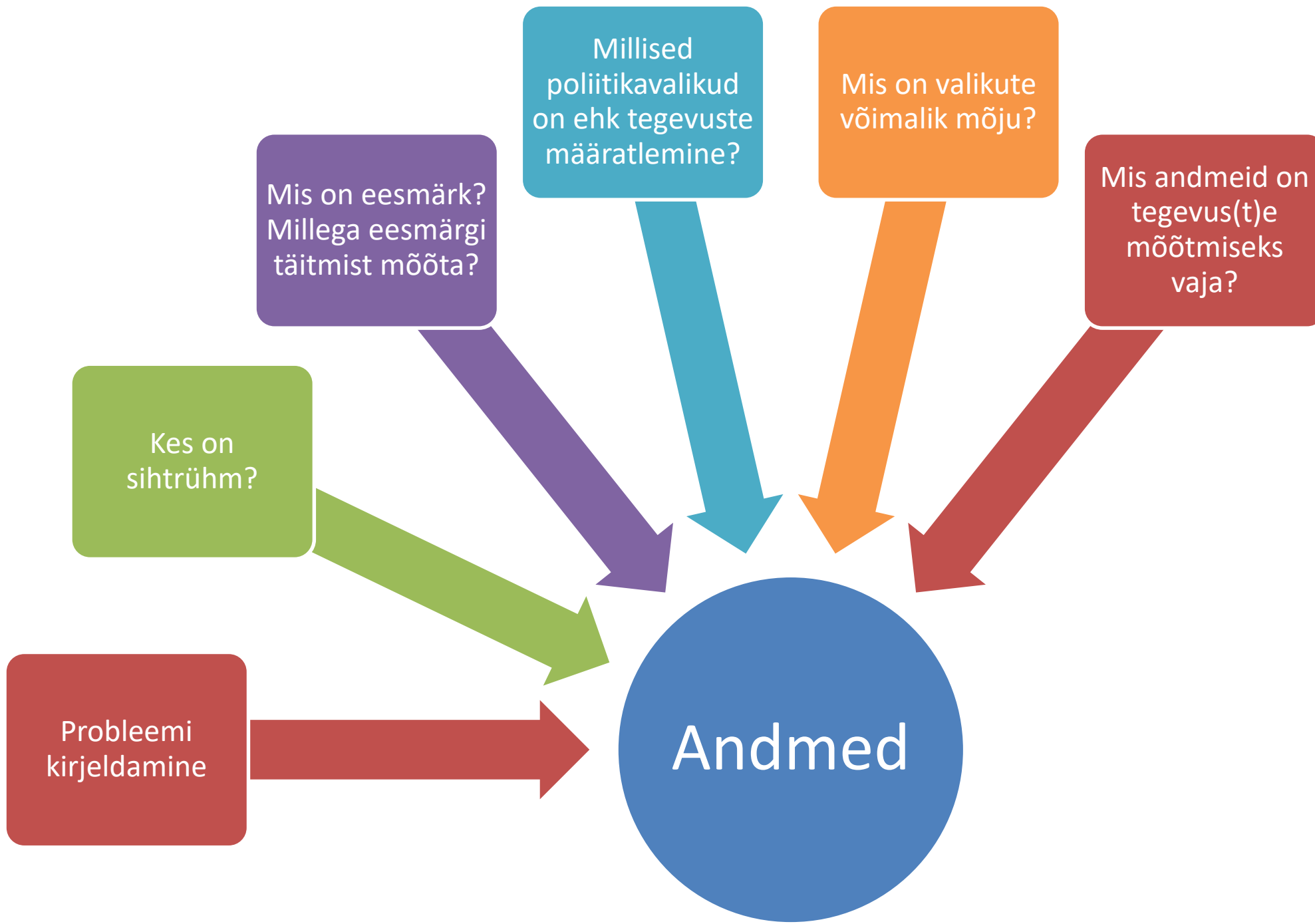

Eesmärgi püstitamine

- Mis on eesmärk?
 - eesmärk tuleneb probleemist
- Eesmärk peab olema:
 - Mõõdetav
 - Konkreetne
 - Arusaadav
 - Realistlik
 - Saavutatav määratletud aja jooksul

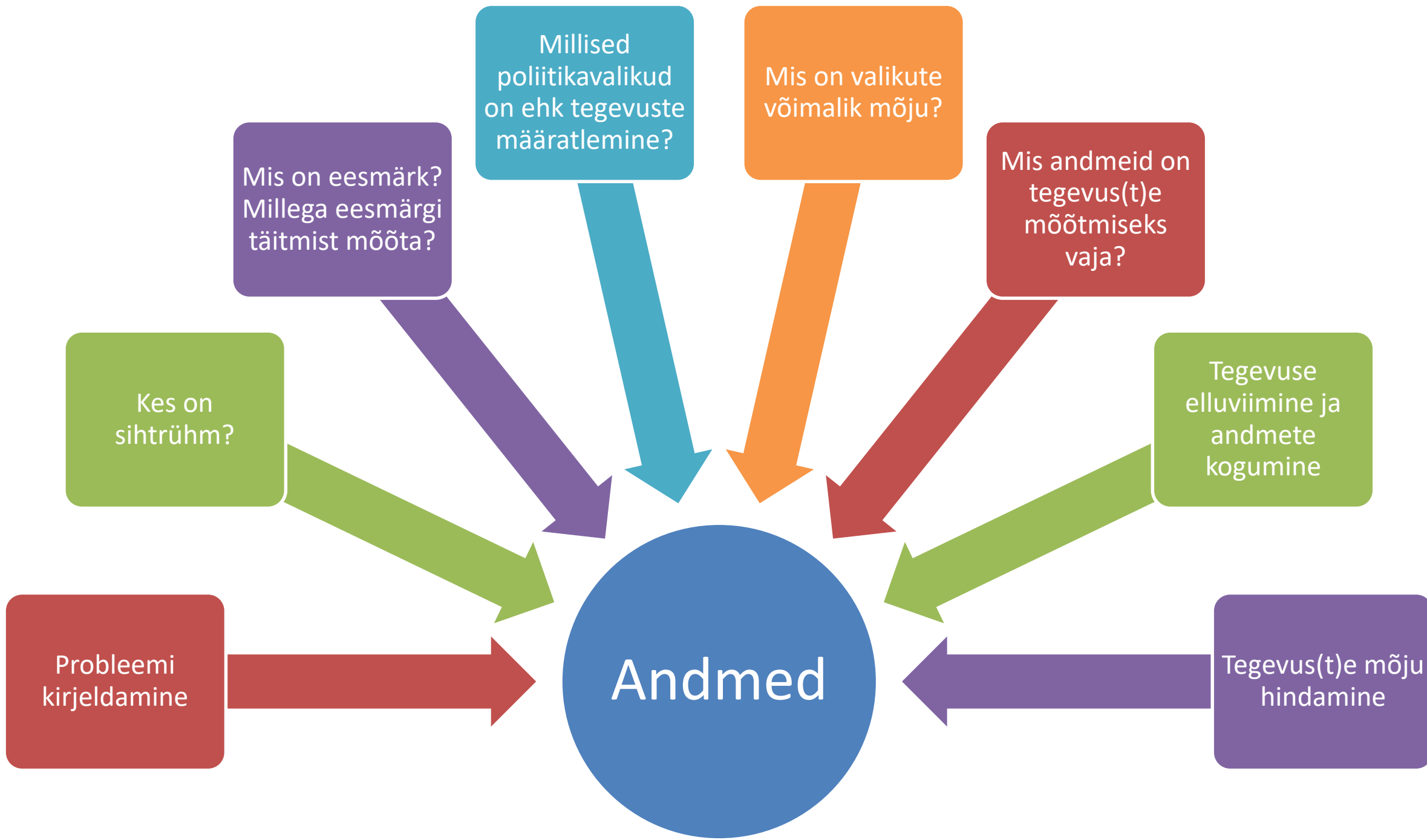
Eesmärgi mõõtmine – indikaatori valik

- Indikaator on näidik, mis mõõdab protsessi või nähtuse olemasolu/suunda ehk eesmärgistatud näidik.
- Milline on hea indikaator?
 - Otseselt seotud eesmärgiga
 - Selge ja arusaadav
 - Mõõdetav
 - Tegevuse tulemus peab seda mõjutama ehk mõõdab neid muutusi, mis tekivad tegevuse tulemusena
 - Ajaliselt jälgitav, ajakohane

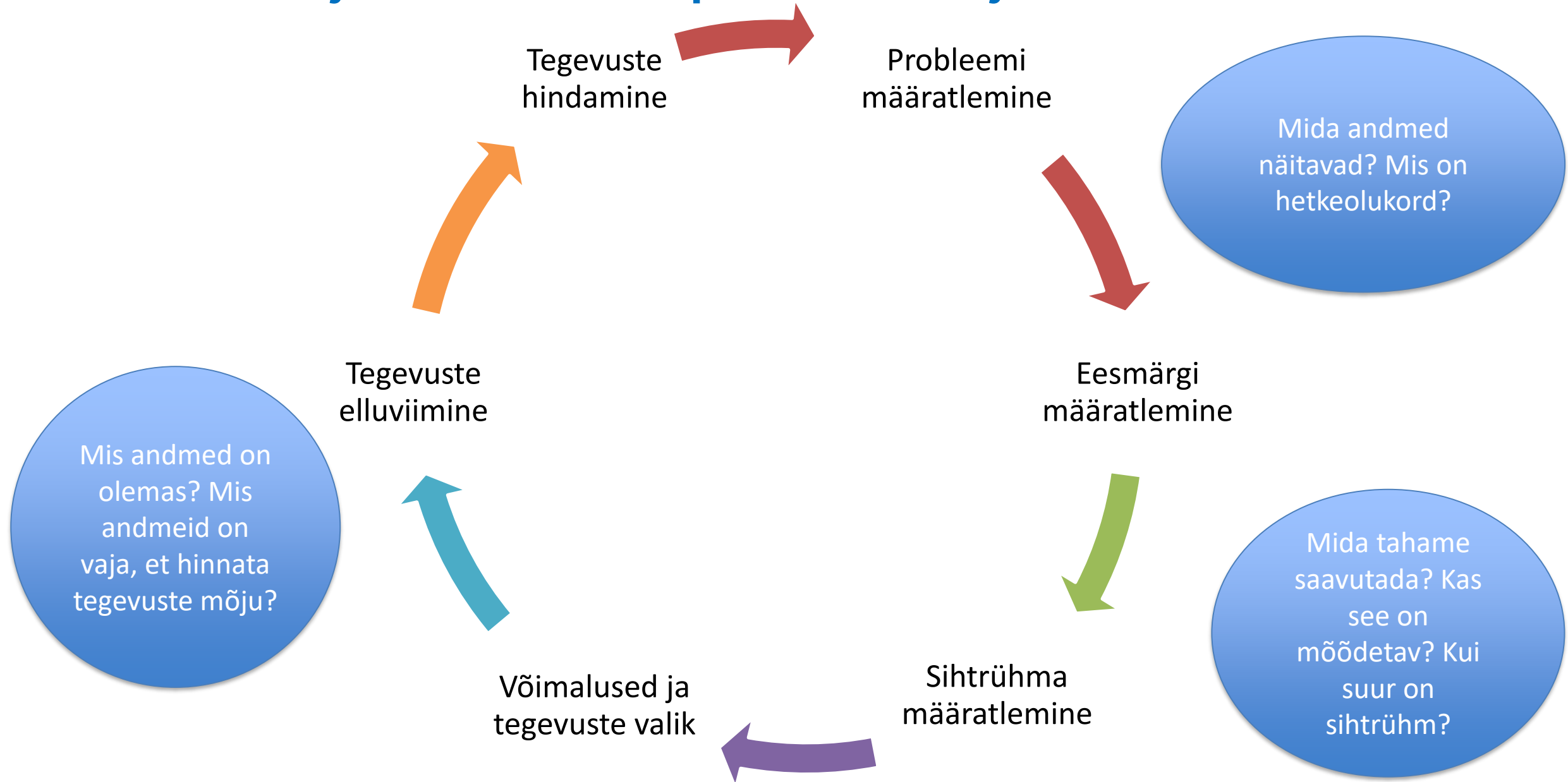

Tegevuste valik

- Mis on võimalik tegevus? Alternatiivid?
- Kellele mõju avaldub?
 - mõjutatav sihtrühm ja selle suurus?
- Kuidas mõju avaldub ehk kas tegevusel on mõju ja milline?
 - Mõju ulatus
 - Mõju sagedus
 - Millised riskid võivad kaasneda, millise tõenäosusega?
- Millised võimalused on?
- Mis andmeid selle kohta on vaja koguda ehk kuidas hinnata?

Poliitikakujundamise protsess ja andmed

Rühmatöö faktilehed

- **Teemad:**

- Üldandmed
- Töötamine
- Sissetulekud
- Töövõime/puue
- Leibkonnapilt
- Eluase
- Tervisekäitumine
- Terviseseisund

- **Andmeallikad:**

- Statistikaamet
 - Isiku- ja leibkonnauuringu andmed, sh Eesti Sotsiaaluuring
 - Registriandmed, sh SKA, MTA (TSD, TÖR)
 - Statistikaameti avalik andmebaas
- Tervise arengu instituut
 - Kooliõpilaste tervisekäitumise uuring HBSC
 - Tervisestatistika avalik andmebaas

- Noorte (vanuses 7–26) olukord ühe Lõuna-Eesti kohaliku omavalitsuse andmetel.

Rühmatöö

- Mida andmed näitavad
 - Mis on probleem?
 - Kes on sihtrühm, kui suur?
 - Mis on eesmärk ehk soovitud olukord?
 - Kuidas eesmärki mõõta?
 - Mis võiksid olla parimad tegevused?
 - Kas selleks on andmed olemas?
 - Mis andmeid on vaja koguda?

Rühmatöö juhend

- Leppige laudkonnas kokku, kes on rühmatöö esitleja.
- Tutvuge ja arutage olukorraga antud KOVis olemasolevate andmete põhjal (10 min);
- Valige välja 1-3 probleemi, millele antud KOV peaks oma tervisepoliitikas keskenduma, kui soovib noorte parendada, riskikäitumist vähendada ja heaolu tõsta.
- Kirjutage paberile valitud probleem(id) ja põhjendus, miks just need valisite. Kirjeldage, kes on valitud probleemi sihtrühm (10 min);
- Arutage ja kirjutage paberile mis on eesmärk, mida soovite saavutada ning millise/milliste indikaatori(te) abil seda mõõdaksite? (10 min);
- Arutage ja kirjutage paberile, kuidas saaks valitud probleemi/probleeme lahendada ja miks just need valisite (10 min);
- Esitage laudkonna arutelu kokkuvõtet (5 min).

Kasutatud kirjandus

- Justiitsministeerium, Riigikantselei. (2012). Mõju hindamise metoodika. https://www.riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/mhm_03-12-12.pdf
- Pihor, K., Mänd, K. (2012). Sotsiaalministeeriumi töötajate teadmiste arendamine sotsiaalhoolekande meetmete tulemuslikkuse ning mõju hindamise metoodikatest. Koolitusmaterjalid. Poliitikauuringute Keskus Praxis.
- Jürgneson, A., Rell, M. (2014). Mõju hindamise metoodika rakendamine Euroopa Liidu asjades. Poliitikauuringute Keskus Praxis. <https://www.riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/moju-hindamise-metoodika-rakendamine-euroopa-liidu-asjades.pdf>

AITÄH!